

פרסום ראשון

הגהות על לקוטי שיחות חי"ג שיחה
א' לפרשת נשא
- עם פיענוח וביאור -

לקוטי שיחות
PROJECT
LIKKUTEI
SICHOS

יו"ל לתועלת משתתפי פרוייקט לקוטי שיחות

פתח דבר

בשבוע זו, בו לומדים במסגרת "פרוייקט לקוטי שיחות" השיחות לפרשת נשא בחי"ג, ובהמשך למה שפורסם לאחרונה - צילום כתי"ק מהגהה ראשונה דסיום שיחה א' לפ' נשא בחי"ג - מו"ל אנו בזה חוברת הכוללת:

א. כו"כ הגהות ותיקונים על שיחה זו [שיחה א' לפ' נשא] - בנוסף על הצילום שנתפרסם לאחרונה - שנתגלו ע"י הגה"ח ר' יהודה לייב שפירא שליט"א בשיעור שמסר על השיחה. ותודתנו נתונה לו בזה.

ב. מתחת לפענוח באו כו"כ הערות ובהם ביאור בדרך אפשר בעומק דברי הרבי בהגהות אלו מאת חברי המערכת.

תודתינו נתונה להרה"ח ר' משה אלי' (בן ר"מ) שי' גורארי' שהשתתף בעריכת הביאורים, ולהרה"ח ר' משה שי' מרינובסקי שהשתתף בעיבוד ועריכת הקובץ.

ויה"ר שכ"ז יגביר את ה"קאך" בלימוד תורת רבינו, וימהר ויזרז את הזמן בו נזכה לשמוע "תורה חדשה", תיכף ומיד ממש.

פרוייקט לקוטי שיחות

ימי התשלומין לחג השבועות ה'תש"פ

הגהות עם פיענוח וביאור

לקוטי שיחות חי"ג נשא א'

(א) קטע השני של ס"א

"שהי' הציווי למנותם והמנין עצמו רק פעם אחת".

(ב) קטע השני של ס"ב

"ע"י שהכניעו את החיצונים ~~והסירו את החושך~~ המסתיר".

(ג) קטע הרביעי של ס"ב

התיבות "במיוחד (מבן שלשים שנה וגו')" ניתוספו בהגהה¹.

ביאור

(1) הוספה זו מבהירה יותר את כוונת השיחה.

ביאור הענין:

אלו יצויר שהלויים היו נמנים רק פעם אחת, וכל השינוי בינם לבין שאר בני ישראל הי' רק בגיל של הנכללים במנינם (בן כ' ומעלה אצל שאר בני ישראל, ובן ל' ומעלה אצל הלויים) - אזי לא היתה שום ראי' שהיתה נתינת כח מיוחדת מהקב"ה לעבודה של נשיאת המשכן במדבר (- הפיכת המדבר למקום ישוב, מקום של קדושה): כי הרי גם כל ישראל נמנו למרות שלא התעסקו בעבודה של נשיאת המשכן (וכל השינוי בין שאר ישראל והלויים הי' מתבטא רק בגיל של הנמנים, כנ"ל).

אך היות שלמעשה צוה הקב"ה למנות את הלויים שתי פעמים, פעם אחת למנות כל לוי מבן חודש ומעלה ופעם שני' מבן ל' שנה ומעלה - היינו שבנוסף למנין ה"רגיל" של הלויים, הי' מנין "מיוחד" לאלו שהיו בכלל עבודת (נשיאת) המשכן - שפיר עולה כמבואר בשיחה - שהיתה נתינת כח מיוחדת ("שנמנו הלויים במיוחד") לאלו העוסקים בעבודה של נשיאת המשכן (הכנעת הקליפות והפיכת המדבר למקום ישוב, מקום של קדושה).

וראה בהערה הבאה.

(ד) קטע החמישי של ס"ב

"כי ע"י המנין בפרט שנאמר בו נשא את הראש ובוה ניתנה להם הכח ~~שהמדבר לא יפעל עליהם~~ המיוחד בענין זה, נעשו במיוחד בזה דבר חשוב ולכן המדבר לא יפעל עליהם"².

(ה) קטע הראשון של ס"ג

"והכח ע"ז מלמעלה באופן דנשא את הראש ע"י הציווי למנותם"³.

(ו) קטע השני של ס"ג

"והמעט שיודעים וגם אלו המתעוררים לפעמים להתנהג ואלה היודעים ואלה המתעוררים כפי רצון הוראות הקב"ה בתורה, הרי זה

 ביאור

(2) בלקו"ת ריש פרשת במדבר (והתוכן הובא גם בלקו"ת ד"ה נשא שעליו מיוסדת השיחה דידן), מבואר שענין "נשא את ראש" מורה על הגבהת האדם למדרגה של עבודת ה' למעלה מטעם ודעת ("נשא" מלשון הרמה ועלי' - הרמת הראש למדרגה שלמעלה מה"ראש" - למעלה מטו"ד).

ולפ"ז מובן, דכאשר הציווי למנין הלויים נאמר בסגנון של "נשא את ראש", הרי זה מורה על נתינת כח מאד מיוחדת למתעסקים בעבודה של נשיאת המשכן - שיונח אצלם קשר לאלקות שלמעלה מטו"ד (ובדרך ממילא, בודאי לא יתפעלו מהקשיים הרבים שיש בעבודה של הפיכת המדבר למקום של קדושה).

והנה, ענין הנשיאת ראש נאמר דוקא גבי המנין דבני קהת ובני גרשון, ולא גבי המנין דבני מררי (וראה להלן הערה 8). ולכן מחק הרבי כאן את התיבות "בפרט שנאמר בו נשא את הראש" - שהרי אליבא דאמת לא מדויק לומר שכל אחד שהתעסק בעבודת נשיאת המשכן (- הפיכת המדבר למקום של קדושה) קיבל את הכח המיוחד ד"נשא את ראש", שהרי גם בני מררי שלא נאמר בהם "נשא את ראש" התעסקו בעבודה זו.

ולאידך הרבי שוב מדגיש את הנקודה שהי' מנין "מיוחד" לאלו שהתעסקו בעבודה של נשיאת המשכן (ראה בפרטיות בהערה הקודמת) - כי בזה מבואר שגם ללא הענין ד"נשיאת ראש" - היתה נתינת כח מיוחדת מלמעלה לאלו שהתעסקו עם העבודה של נשיאת המשכן, שהרי הי' מנין מיוחד עבור אלו שהתעסקו עם עבודה זו (שלא במסגרת המנין הרגיל, כנ"ל הערה הקודמת).

(3) הגהה זו היא בהתאם להגהה הקודמת - ראה בפרטיות הערה הקודמת.

רק לעיתים רחוקות ולא באופן קבוע אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא – עכ"פ יחסיר מכדבעי למעיבד שצ"ל בעבודתו, שעפ"ז נמצא הוא בבחי' מדבר אשר לא ישב אדם שם, כי אדם העליון אינו באופן של קביעות⁴.

ביאור

4 ענין זה שהקב"ה נמצא במקום מסויים באופן של "קביעות" דייקא, ניתן לפרשו בשני אופנים:

(א) קביעות, היינו שזהו המצב הרגיל.

כלומר, העדר הקביעות היינו כאשר אדם עובד את ה' רק לעיתים רחוקות, וממילא כל פעם שאכן עובד את ה' הרי הוא "מארח" את הקב"ה, כביכול, שלא באופן קבוע אצלו. והחילוק בין קביעות להעדר הקביעות הוא, האם ע"פ רוב מדובר באדם שעובד את הקב"ה (קביעות) או באדם שע"פ רוב אינו עובד את הקב"ה (ואז, כאשר כן עובד את הקב"ה, ה"ז ענין של העדר הקביעות).

(ב) קביעות היינו שמצד גדר המקום עצמו יש לו שייכות לאלקות, ואלקות "אמורה" להאיר שם (אלקות באלאנגט דארטן).

כלומר, אפי' אם מדובר במי שעובד את ה' מידי יום ביומו, אבל אם מצד גדר המקום הקב"ה לא "חייב" להיות שם, הרי גם כאשר הוא אכן עובד את ה', האלקות נמצאת אצלו באופן ארעי ולא בקביעות, כי עצם הדבר שיש אפשרות שהאדם יעבור על רצון הקב"ה, מורה שגם כאשר עובד את ה' – הרי זה רק בפועל ממש, ולא שעצם גדרו מחייב את זה.

ולפ"ז מבוארת תוספת העומק שנתחדש ע"י הגהת הרבי.

לפני ההגה נכתב שמי שמתעורר להתנהג כפי רצון הקב"ה רק "לעיתים רחוקות", מצבו הוא עדיין מצב של מדבר, כי הקב"ה לא נמצא שם באופן של "התיישבות" וקביעות. ולפ"ז מי שעובד את ה' שלא בדרך ארעי, אלא זה הסדר הקבוע שלו – מקומו הוא בבחי' "ישב אדם העליון שם", באופן של התיישבות וקביעות (אופן הא' הנ"ל).

אך הרבי שינה שיהי' כתוב שגם מי שבאמת עובד את ה' באופן תמידי (קבוע), הרי אם רק יש אצלו איזה חסרון בעבודתו (שלפעמים חוטא, או בדקות יותר, אינו עובד את ה' באופן של כדבעי למהוי), אין הקב"ה נמצא אצלו באופן של התיישבות.

והיינו כי כל עוד מדובר במי שמצד גדרו אינו מוכרח לעבוד את ה' (וזה מתבטא בכך שאפי' לעת מן העתים הוא חוטא או אינו עובד את ה' כדבעי למהוי), הימצאותו של הקב"ה אצלו איננה באופן של התיישבות אמיתית.

ז) סוף הקטע הנ"ל

"וממילא יכול הוא לחשוב מה לי ולסביבה אלך מכאן למקום אחר ויכול העובד ליפול בעצבות ויאוש, ח"ו, לנטוש שליחותו⁵ ב"עניי עירך"⁶ ולנסות למקום אחר כו".

ח) קטע השלישי של ס"ג

"על זה באה ההוראה ~~מנסיעת בני במדבר~~ לנסוע במדבר ולשנותו".

ט) קטע האחרון של ס"ג

"ניתן לו מלמעלה הכח דנשא את ראש והחשיבות⁷ – עד שאינו בטל, ומדרגא לדרגא – ד(בני גרשון) "נשא את ראש גם", נשיאות ראש בצירוף

ביאור

5) בכך שהעוזב את מקומו מוגדר כאחד הנוטש את "שליחותו", לכאורה מובהר יותר מדוע באמת אסור לאדם לעזוב את מקומו – כי הימצאותו שם הוא בגדר שליחות (וכדלהלן בהמשך הסעיף, ד"מה' מצעדי גבר כוננו").

6) בהוספת התיבות "בעניי עירך", לכאורה מובהרת נקודה חשובה:

לכאורה, האדם שעליו מדובר בשיחה (הרוצה לנטוש מקומו) יכול לטעון שאין כוונתו לעזוב את מקום שליחותו ולא להתעסק יותר בשום שליחות (כנוסח שלפני הגהת הרבי "מה לי ולסביבה אלך מכאן למקום אחר"), אלא כוונתו להתעסק בשליחות אחרת היותר "מתאימה" למדרגתו, היינו להתעסק עם אנשים נעלים שאינם בבחי' מדבר (כי הקב"ה נמצא אצלם בקביעות), ויעלה אותם מעלה מעלה למדרגות יותר נעלות בעבודת ה'.

לזאת מדגישים שאלו שהוא נמצא בסביבתם עתה, הם בגדר "עניי עירך" הקודמים לעניי עיר אחרת, וממילא בטלה טענתו.

7) כמבואר לעיל הגהה ד (והערה 2), הרבי שינה לעיל בשיחה שהנתינת כח שניתנה ללויים נושאי המשכן התבטאה – לא בכך שניתנה להם הכח ד"נשיאת ראש" (שהרי זה הי' רק בבני קהת ובני גרשון) – אלא בכך שנמנו באופן מיוחד בקשר לעבודת נשיאת המשכן, וממילא ניתנה להם חשיבות מיוחדת ("דבר שבמנין אינו בטל") לענין עבודה זו.

ובהתאם לזה שינה הרבי גם כאן שבמקום "דנשא את ראש" יהי' כתוב "והחשיבות", היינו שהנתינת כח לא התבטאה בכך שהי' ענין "דנשא את ראש", אלא בכך שניתנה להם חשיבות ע"י שנמנו במיוחד לענין זה.

לגדול הימנו, ועד לדרגא ד(בני קהת) נשא את ראש בפ"ע"8.

(י) סוף הקטע הנ"ל

"ממקום המצאו (גם אם בתחילה הי' מדבר) דירה לו ית"ר".

(יא) קטע השני של ס"ד

"ועי"ז אפשר שיבוא לידי יאוש ח"ו, בחשבו: איך אוכל לשנות הנהגתי שכבר הורגלתי בה רבות בשנים ובפרט שהרגל נעשה טבע ובפרט אם עבר ושנה בה שנעשה לו כהיתר, ובפרט אם הי' רגיל בה יותר מב' פעמים, והרגל נעשה טבע?"

ביאור

(8) בלקו"ת ד"ה נשא את ראש (שעל מאמר זה מיוסדת השיחה) מבואר שיש ג' דרגות: (1) דרגת מררי שהיא עבודה שע"פ טו"ד ולכן לא נאמר לגבי המנין דבני מררי כלל הל' "נשא את ראש"; (2) דרגת קהת שהיא למעלה מטו"ד לגמרי ולכן כתיב (במדבר ד, ב) "נשא את ראש בני קהת"; (3) דרגת גרשון שגם היא שייכת לעבודה שלמעלה מטו"ד, אף שאי"ז אמיתית העבודה שלמעלה מטו"ד, ולכן כתיב (ריש פרשתינו) "נשא את ראש בני גרשון גם הם", היינו שאכן יש כאן ענין נשיאת ראש, אבל בדרך טפל לבני קהת.

ולפ"ז מבוארים דברי הרבי כאן:

כאשר אדם מחליט להיות כבני לוי ולהתעסק בעבודה של הפיכת מקום מדבר למקום של גילוי אלקות – מיד ניתן לו הכח מלמעלה להיות דבר חשוב (- דבר שבמנין שאינו בטל), וממילא לנצח בשליחותו (ע"ד בני מררי, דלמרות שלא נאמר בהם "נשא את ראש", מ"מ כיון שעסקו בעבודה דנשיאת המשכן במדבר -) הפיכת המדבר למקום של קדושה), נמנו באופן מיוחד וגם להם ניתנה החשיבות דדבר שבמנין אינו בטל כו'). וכאשר האדם הולך ומתחזק בעבודה זו, הוא מתעלה עוד יותר, להיות כמו בני גרשון, היינו שיוותן לו הכח שעבודתו תהי' למעלה מטו"ד – "נשא את ראש", עכ"פ בדרך טפל למדרגת קהת ("נשיאות ראש בצירוף לגדול הימנו"). ועד שעם הזמן הוא מתעלה עוד יותר, ונותנים לו את הכח מלמעלה שיהי' בו אמיתית הענין דעבודה דלמעלה מטו"ד – "דרגא ד(בני קהת) נשא את ראש בפני עצמו".

(9) הולך מהקל אל הכבד: (1) סתם הנהגה בלתי רצוי'. (2) עבר ושנה (עשיית הדבר הבלתי רצוי פעמיים) – דנעשה לו כהיתר. (3) רגילות (שזהו דוקא במי שעשה יותר מב' פעמים – כמבואר בדברי הפוסקים שבהערה 26 שבשיחה, דמי ששחט ג' פעמים דייקא לפני שוחט מומחה נחשב "רגיל" בשחיטה וכו').

הרבי גם הוסיף בכת"ק הערה 26.

(יב) קטע השלישי של ס"ד:

"ובכל זה ניתן להם הכח (ע"י ~~נשא את ראש~~ ועד ל"נשא את הראש"י¹⁰).

(יג) סוף הקטע הנ"ל

התיבות "ומעשה רב - שנעשה כ"ז בפועל" נוספו ע"י הרבי בכת"ק.

(יד) קטע הרביעי של ס"ד

"וגם להמשיך גילוי אלקות בנפשו ועליו יאמר ושכנתי בתוכם להיות ~~בחד~~ משכן לו ית".

טו) הערה 19

"אבל אם מחליט בכל התוקף שעליו לפעול על הסביבה ולשנותה לטוב - אמחז"ל הבא לטהר (אחרים - לקו"ת שמע"צ פת, ב"י) מסייעין

ביאור

והטעם שרגילות גרועה יותר מ"נעשה לו כהיתר", הוא כי "הרגל נעשה **טבע**".

כלומר, כאשר אדם עושה ענין בלתי רצוי פעמיים - הוא מאבד את ה"זעזוע" שיש בדבר, כי נעשה לו כהיתר, וממילא חסרה אצלו ה"שמירה" הרגילה שיש לאדם מחטא (שיהודי מטבעו מזדעזע לחטוא, ואילו אצלו, חטא זה כבר נעשה כהיתר). אבל עדיין אי"ז אלא שאיבד את ה"שמירה" שיש לו מחטא זה, אבל לא שנעשתה אצלו משיכה מיוחדת לחטא זה.

משא"כ מי שרגיל בחטא (יותר מב' פעמים) - הרי זה כבר **טבע**, וממילא מטבעו הוא נמשך כעת לחטא זה, וקשה לו מאד להתפטר מזה.

(10) כמובן, כ"ז מתאים לשינויים דלעיל הגהות ד, ט (ראה לעיל בארוכה הערות 2, 7, 8).

(11) בלקו"ת שם: "יש להבין לשון לטהר שהוא פועל יוצא דמשמע לטהר את אחרים והל"ל לטהר".

והישוב לזה נמצא בהמשך המאמר (פט, ד) דהכוונה היא שבא לטהר ולזכך את ספי' המל' דאצי'. ע"ש.

אותו (יומא לח, סע"ב. וש"נ), שניתן לו הכח מלמעלה שלא יהי' נמשך וכו' – ואדרבא לשנות אנשי המדינה כו', כבפנים".

טז) הערה 34

התיבות "חשיבות – כנ"ל בפנים" נוספו ע"י הרבי בעת ההגהה.

יז) כללות סעיף ו

פעולות אופני העבודה דסור מרע ועשה טוב, מובנים הם מהחילוק שבין משא בני גרשון למשא בני קהת:

בני גרשון נשאו את היריעות המשכן והקלעים וכו'¹², משא"כ בני קהת נשאו כלי המשכן – הארון; והשלחן; המנורה¹³ וכו'. והחילוק בין היריעות וכו' והכלים הוא, שהיריעות וכו'¹² והקלעים מקיפים ומגינים את כל עניני המשכן באחד¹⁴, משא"כ הכלים – הרי יש לכל כלי וכלי

ביאור

אך מיוסד על עצם הדיוק בשאלה של המאמר בלקו"ת, ש"לטהר" משמע (לא כפי' הפשוט, שבא לטהר את עצמו, דא"כ הול"ל לטהר, אלא) לטהר משהו אחר – מחדש הרבי עוד פשט בדברי חז"ל, דהכוונה היא שמי שרוצה לפעול על הסביבה ("לטהר אחרים"), יש לו סיוע מיוחד מלמעלה.

(12) כפי שיבואר להלן הערה 14, אחד השינויים בין מה שהרבי דיבר בהתוועדות (וכך נכתב לפני ההגהה) למה שהרבי שינה וחדש בהגהה הוא האם ההדגשה היא שעבודת גרשון היתה בענין שהקיף כל המשכן בשוה (כך הי' כתוב לכתחילה), או שההדגשה היא שעבודת גרשון היתה בענין שהגין על המשכן.

ולפ"ז מובן מדוע מחק הרבי "והקלעים":

לפי ההבנה קודם ההגהה שההדגשה היא שאצל גרשון הי' זה ענין השייך למקיף, הקלעים והיריעות שווים בכך ששניהם מקיפים את כל המשכן בשוה. ואילו לאור ההבנה שחדש הרבי בהגהה שהעיקר הוא שעבודת גרשון היתה בענין המגין על המשכן, הרי זה מודגש בעיקר אצל היריעות שענינם הי' להגן על המשכן, כמובן בפשטות.

(13) להלן הוסיף הרבי בכת"ק דוגמאות לפעולה המיוחדת של הארון ושל השלחן, וכנראה לכן העדיף שגם כאן יודגשו דוקא שני כלים אלו.

(14) בהתוועדות אמר הרבי משל לענין של היריעות וכו' – "כשמזמין אדם

עבודה ופעולה מיוחדת השייכת לו¹⁵: ארון העדות, שלחן דלחם כו' וכו'¹⁶:

ביאור

אורח לביתו, אין להזמינו אם במחשבתו לעשות שם היפך רצון האורח, ואין חילוק אם עושה היפך רצונו בענין קל או בענין חמור – העיקר: אם עושה היפך רצונו באיזה ענין שיהי', לא יבוא האורח לביתו. ואם כ"ה בנוגע לאורח ב"ד, עאכו"כ שכ"ה כשרוצים שמלך מלכי המלכים הקב"ה ידור בבית הדיוט ושפל אנשים, שבודאי מבלבל לזה ענין שהוא היפך רצון ה"ה."

ואת כל זה מחק הרבי בהגהת השיחה לדפוס (כפנים).

והיינו, כי באמת כאן מדגיש הרבי חילוק אחר בין היריעות (סו"מ) להכלים (עש"ט):

אין החילוק שבסו"מ אין הבדל בין עבירה לעבירה ואילו בועש"ט יש חילוק בין מצוה למצוה, אלא החילוק הוא שבסו"מ העבודה היא שלילה ובעש"ט העבודה היא "פעולה" (כדלהלן הערה 17).

ובהתאם לזה שינה הרבי גם את הסגנון כאן, דבמקום שיהי' כתוב שהיריעות "מקיפים את כל עניני המשכן כאחד" תיקן שיהי' כתוב "מקיפים ומגינים". כלומר, תיבת "מקיף" כאן אינה באה להדגיש שהיחס של היריעות לכל שאר כלי המשכן הי' ב"ש" (כאור מקיף המקיף על הכל בשוה) – אלא ההדגשה כאן היא שהיריעות רק עמדו "מבחוץ" והגיניו על המשכן – ענין של "שלילה" ולא "פעולה חיובית".

15) כפי שהשיחה נכתבה לכתחילה (ע"פ דברי הרבי בהתוועדות), עולה שעיקר החילוק בין סו"מ לועש"ט הוא שבסו"מ אין הבדל בין עבירה לעבירה (כנ"ל הערה הקודמת), משא"כ בועש"ט, כל מצוה שונה מחברתה, דכל מצוה יש לה תוכן אחר.

ולכן לכתחילה נכתב "הרי לכל כלי וכלי עבודה מיוחדת השייכת לו", להדגיש שאצל הכלים יש לכל כלי ענין שונה מהכלי האחר, כמו בועש"ט שכל מצוה יש לה תוכן אחר.

אבל בהגהה שינה הרבי את הכיוון וביאר שהחילוק בין סו"מ לועש"ט הוא שבסו"מ התוכן הוא רק שלילה ואילו בועש"ט התוכן הוא "פעולה" שנפעלת ע"י המצוה (כדלהלן הערה 17 בארוכה).

ולכן שינה הרבי שיהי' כתוב "הרי יש לכל כלי עבודה ופעולה מיוחדת לו" דהיינו שמחק את הלשונות המבארים שלכל כלי יש עבודה שונה מהכלי אחר, ובמקום זה הדגיש שלכל כלי יש פעולה (וכאשר יבואר בזה בהערה 17).

16) ראה ביאור לשונות אלו בהערה הבא.

וענינם בעבודה: סו"מ - (שלילה) מגינה על האדם מהאסור עליו ומזיקו; עש"ט - עשית מצות שהם עדות, יד המחלקת צדקה נעשית מרכבה ממש וכו'¹⁷. בנוגע לסו"מ, הרי אין הבדל בקשר לאיזה ענין בלתי טוב הוא המדובר, דאיזה ענין שיהי' אם הוא שלא כדבעי והוא נגד רצון הבורא, ה"ז סותר ל"ושכנתי בתוכם" של הקב"ה, ואין נפק"מ אם הוא ענין המבלבל להעבודה הקשורה בהארון, או הקשורה בהדלקת הנרות

ביאור

(17) אולי יש לבאר כוונת דברי הרבי:

כידוע (ראה ד"ה שובה ישראל תשל"ז. ועוד), ב"סור מרע" נכלל גם קיום כל המצוות עשה שהאדם מחוייב בהן, דאם אינו מקיימן אינו "סר" מהרע. והחילוק בין סו"מ לועש"ט הוא דענינה של עבודת ה' באופן של סור מרע הוא, שמטרת האדם וכוונתו בלימוד התורה וקיום המצוות היא בעיקר (לא לשם המצוה עצמה, אלא) **שלא לעבור עבירה** ע"י אי-קיום המצוות. וענינה של עבודת ה' באופן של ועשה טוב הוא, שעיקר המכוון של האדם בלימוד התורה וקיום המצוה הוא (לא רק שלא לעבור "עבירה", אלא) **לעשות ולהשיג טוב**.

ולפ"ז מובן דבסו"מ העיקר הוא "שלילה", היינו שאין כוונה "להשיג" ו"לפעול" ענין מסויים, אלא העיקר הוא להיות מוגן מעבירה על רצונו ית'. משא"כ בועשה טוב, העיקר הוא "לפעול" מה שתוכן המצוות אמור לפעול.

ולדוגמא - אם האדם מקיים מצוות רק מחמת "סו"מ", אין ההדגשה על כך שאבריו נעשים מרכבה (כמבואר בתניא פכ"ג שכאשר עושים מצוה האברים נעשים מרכבה), אלא ההדגשה היא להיות מוגן מ"רע" (העדר מילוי רצונו ית'). משא"כ אם מקיים את המצוה מחמת ועש"ט, ההדגשה היא על **פעולת** המצוה ואחת מפעולות אלו היא שע"י המצוה האברים נעשים מרכבה.

ולפ"ז מבואר מה שהדגיש הרבי קודם, שבעוד שענין היריעות הוא רק "להגן" על המשכן ותו לא (ענין של שלילה), "הרי יש לכל כלי עבודה ופעולה מיוחדת לו: ארון העדות, שלחן דלחם כו' וכו'". כלומר, אצל הארון, אי"ז רק ענין של שלילה, אלא לארון יש **פעולה** שעליו לפעול - שתהי' עדות על הקב"ה בעולם, ועד"ז לשולחן יש **פעולה** שעליו לפעול - שיהי' מקום לשים את הלחם כו'.

[ואולי יש להוסיף דב' הדוגמאות שנקט כדוגמאות ל"פעולה" של ועש"ט - "עשית מצות שהם עדות, יד המחלקת צדקה נעשית מרכבה ממש", הם כנגד ב' הדוגמאות שנקט בכלים של בית המקדש - "ארון העדות ושלחן דלחם":

זה שכאשר עושים מצוות יש ענין של "עדות" על הקב"ה, קשור לכך שהארון הי' "עדות" על הקב"ה. וזה שע"י מצוה נעשים האברים בבחי' מרכבה, קשור לכך שהשלחן הי' צ"ל מקום מוכשר לשים עליו לחם, וכמבואר בכ"מ (ראה לדוגמא סה"מ תרל"ה עמ' ז ואילך) דלחם הפנים שע"ג השלחן קשור לביטול דמרכבה].

~~וכו'.~~

~~[וכמוכן גם ממשל גשמי, כשמוזמין אדם אורח לביתו, אין להזמין
אם במחשבתו לעשות שם היפך רצון האורח, ואין חילוק אם עושה
היפך רצונו בענין קל או בענין חמור – העיקר: אם עושה היפך רצונו
באיזה ענין שיהי', לא יבוא האורח לביתו. ואם כ"ה בנוגע לאורח בו"ה,
עאכו"כ שכו"ה כשרוצים שמולך מלכי המלכים הקב"ה ידור בבית הדיוט
ושפל אנשים, שבודאי מבלבל לזה ענין שהוא היפך רצון ה'].~~

~~משא"כ בעבודה דועש"ט, נוגע פרטי הענינים, דהרי אינן דומות
ההמשכות שע"י העבודה הקשורה בהארון להעבודה הקשורה בהדלקת
הנרות ושבלחם הפנים שעל השלחן וכו'.~~

וע"י ב' העבודות נעשה המשכן ודירה לו ית' בשלימותהו.

סעיף ו'

ו. ^{בפני} העבודה דסור מרע ועשה טוב, מובנים הם מהחילוק שבין משא בני גרשון למשא בני קהת:

בני גרשון נשאו את ^{ההנדה} היריעות וכו', משא"כ בני קהת נשאו כלי המשכן - הארון, השלחן, המזבח וכו'. והחילוק בין היריעות וכו' והכלים הוא, שהיריעות והכלים מקיפים את כל עניני המשכן ^{באחד}, משא"כ הכלים - הרי יש לכל כלי וכלי עבודה מיוחדת ^{לעצמה} חסבה לו: ארון, מזבח, שולחן וכו'.

וענינם בעבודה: בנוגע לס"מ, הרי אין הבדל בקשר לאיזה ענין בלתי טוב הוא המדובר, דאיזה ענין שיהי' אם הוא שלא כדבעי והוא נגד רצון גבורא, ה"ז סותר ל"ושכנתי בתוכם" של הקב"ה, ואין נפק"מ אם הוא ענין המבלבל להעבודה הקשורה באה"א בהארון, או הקשורה בהדלקת הנרות וכו'.

[כמובן גם ממסל גשמי, כשמזמין אדם אורח לביתו, אין להזמין אם במחשבתו לעשות שם היפך רצון האורח, ואין חילוק אם עושה היפך רצונו בענין קל או בענין חמור - העיקר: אם עושה היפך רצונו באיזה ענין שיהי', לא יבוא האורח לביתו. ואם כ"ה בנוגע לאורח בוד', עאכ"כ ש"ה כשרוצים שמלך מלכי המלכים יקד"ו ידור בבית הדיוט ושפל אנשים, ³² שבו"א מבלבל לזה ענין שהוא היפך רצון ה'.

משא"כ בעבודה דעש"ס, נוגע פרטי הענינים, דהרי אינן דומות ההמשכות שע"י העבודה הקשורה בהארון להעבודה הקשורה בהדלקת הנרות ושבחם הפנים שעל השלחן וכו'. ³³ וע"י ב' העבודות נעשה היריה לו ית' בשלמותה (משיחת ש"פ נשא תשל"ב)

קובץ זה נדפס

לע"נ

הרה"ח התמים ר' שלום דובער

בהרה"ח התמים ר' משה ז"ל

גורארי'

מחשובי אנ"ש דיוהנסבורג

חסיד ומקושר לכ"ק אדמו"ר

ת"ח, יר"ש, ואיש ישר

נלב"ע ט' סיון ה'תשס"ט

ת.נ.צ.ב.ה

לקוטי שיחות
**PROJECT
LIKKUTEI
SICHOS**

Design & Layout:
ytmvdesign@gmail.com